

Besl. O. nr. 8.

Jf. Innst. O. nr. 14 (1998-99) og Ot.prp.nr. 53 (1997-98).

År 1998 den 23. november holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) m.m. (kommunalt og fylkeskommunalt foretak).

I.

I lov av 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

I § 3-7 skal innledningen til første ledd lyde:

For alle foretak som nevnt i § 3-1 til § 3-6, § 3-9 og § 3-10 samt europeiske økonomiske foretaksgrupper skal registeret dessuten inneholde opplysninger om:

Ny § 3-10 skal lyde:

(Kommunalt og fylkeskommunalt foretak etablert etter kommuneloven)

For kommunalt og fylkeskommunalt foretak skal registeret inneholde opplysninger om:

1. Foretakets vedtekter.
2. Styremedlemmer, herunder hvem som er styrets leder og nestleder, og daglig leder.
3. Hvem som representerer foretaket utad og tegner dets firma.
4. Hvilken kommune eller fylkeskommune foretaket er en del av og foretakets adresse.
5. Tidspunktet for etableringen av foretaket.

II.

Lov av 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til firma og andre forretningskjennetegn (fimaloven) § 2-2 niende og tiende ledd skal lyde:

Firma for interkommunalt selskap skal inneholde ordene interkommunalt selskap eller IKS.

Firma for kommunalt foretak skal inneholde ordene kommunalt foretak eller forkortelsen KF og firma for fylkeskommunalt foretak skal inneholde ordene fylkeskommunalt foretak eller forkortelsen FKF, og en angivelse av hvilken kommune eller fylkeskommune foretaket er en del av.

Nåværende niende ledd blir nytt ellefte ledd.

III.

I lov av 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (selskapsloven) gjøres følgende endring:

§ 1-1 femte ledd skal lyde:

Kommune, fylkeskommune eller interkommunalt selskap kan ikke være deltaker i ansvarlig selskap eller kommandittselskap etter loven.

IV.

I lov av 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdsloven) gjøres følgende endringer:

Overskrift til § 1-2 skal lyde:

Krav mot staten, fylkeskommuner, kommuner og interkommunale selskaper.

Annet ledd skal lyde:

Pengekrav mot en kommune, fylkeskommune eller et interkommunalt selskap kan ikke tvangsfullbyrdes etter kapittel 7 eller sikres etter kapittel 14, jf kommuneloven § 52 og lov om interkommunale selskaper § 23.

V.

I lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

I § 11 skal overskriften lyde:

Styre for institusjon o.l.

§ 11 nr. 1 og 2 skal lyde:

1. Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette eget styre for kommunale eller fylkeskommunale

institusjoner o.l. Slike styre skal ha minst tre medlemmer.

2. Kommunestyret og fylkestinget gir selv bestemmelser om styrets sammensetning. Det kan her fastsettes at styret helt eller delvis skal oppnevnes av administrasjonssjefen eller velges av de ansatte eller brukerne ved vedkommende institusjon. Medlemmer som ikke skal oppnevnes eller velges på denne måten, velges av kommunestyret eller fylkestinget.

§ 14 nr. 3 skal lyde:

Den som er ansvarlig for regnskapet i kommunalt eller fylkeskommunalt foretak eller for interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som omhandlet i § 27, er utelukket fra valg til styret for foretaket eller den interkommunale virksomheten. Den som foretar revisjon for interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som omhandlet i § 27, kan ikke velges til styret for virksomheten.

§ 24 nr. 1 skal lyde:

Kommunestyret og fylkestinget kan tildele formannskapet eller fylkesutvalget, utvalg, styre for institusjon eller administrasjonssjefen myndighet til å opprette og nedlegge stillinger og til å treffe avgjørelser i personalsaker.

§ 26 nr. 1 skal lyde:

Representanter for de ansatte i kommunen eller fylkeskommunen har møte- og talerett i nemnder, når disse behandler saker som gjelder forholdet mellom kommunen eller fylkeskommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Denne retten gjelder likevel ikke i forhold til styret for kommunalt eller fylkeskommunalt foretak etter kapittel 11, dersom de ansatte er representert i styret.

§ 27 nr. 3 annet ledd oppheves. Nåværende nr. 3 tredje ledd blir nytt annet ledd.

Nytt nr. 4 skal lyde:

4. For interkommunale selskaper og andre interkommunale samarbeidstiltak som er egne rettssubjekter med ubegrenset deltakeransvar, gjelder lov om interkommunale selskaper. Departementet avgjør i tvilstilfelle om et samarbeidstiltak omfattes av første punktum.

§ 29 skal lyde:

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for kommunestyre, fylkesting, formannskap, fylkesutvalg, faste utvalg, kommunedelsutvalg, kommuneråd og fylkesråd samt kommunale eller fylkeskommunale nemnder opprettet i medhold av andre lover, med unntak av virksomhet etablert i medhold av lov om interkommunale selskaper. Bestemmelsene gjelder heller ikke for kommunale eller fylkeskommunale foretak.

Bestemmelsene gjelder for andre folkevalgte organer, så langt kommunestyret, fylkestinget eller oppnevningsorganet ikke bestemmer noe annet.

§ 45 nr. 4 skal lyde:

Departementet skal føre kontroll med lovligheten av kommunestyrets budsjettvedtak.

Dersom budsjettvedtaket omfatter tilskudd til interkommunalt selskap, kan departementet, dersom det finner grunn til det, foreta en særskilt vurdering og eventuell godkjenning av tilskuddet før lovlighetskontrollen med budsjettet som helhet er gjennomført.

§ 46 nr. 4 skal lyde:

Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om årsbudsjettets innhold og om delegasjon av myndighet i budsjettsaker. I disse bestemmelser kan det gjøres unntak fra bestemmelser i denne lov når det gjelder budsjett for kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

§ 56 nr. 3 skal lyde:

Departementet sender melding om betalingsinnstilling til kunngjøring i pressen og i Norsk Lysingsblad. Dersom kommunen eller fylkeskommunen har etablert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak etter kapittel 11, skal departementet også sende melding om betalingsinnstilling til Foretaksregisteret.

Nytt kapittel 11 skal lyde:

§ 61 *Kapitlets virkeområde*

Dette kapitlet gjelder for kommunalt og fylkeskommunalt foretak. Kommunalt eller fylkeskommunalt foretak er en del av kommunen eller fylkeskommunen som kommunestyret eller fylkestinget har bestemt skal organiseres som kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

§ 62 *Opprettelse av kommunalt eller fylkeskommunalt foretak*

Kommunestyret eller fylkestinget skal selv treffe vedtak om opprettelse av kommunalt eller fylkeskommunalt foretak, herunder velge styre og fastsette vedtekter for foretaket. Kommunale og fylkeskommunale foretak skal registreres i Foretaksregisteret.

§ 63 *Vedtekter*

1. *Foretaket skal ha vedtekter som i det minste skal angi:*
 - a. *foretakets firma*
 - b. *foretakets formål*
 - c. *den kommune hvor foretaket skal ha sitt forretningskontor*
 - d. *antallet styremedlemmer*
 - e. *annet som etter lov krever vedtektsbestemmel-*

se.

2. Endring i vedtektene treffes av kommunestyret eller fylkestinget selv.

§ 64 Kommunalt og fylkeskommunalt foretaks ledelse

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder.

§ 65 Styrets sammensetning

1. Foretaket skal ha et styre på minst tre medlemmer.
2. Daglig leder kan ikke være medlem av styret.
3. Styret velges av kommunestyret eller fylkestinget selv. Et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer med varamedlemmer velges blant de ansatte. De ansattes representanter har ikke rett til å delta i behandlingen av saker som gjelder arbeidsgivers forberedelse til forhandlinger med arbeidstakere, arbeidskonflikter, rettstvister med arbeidstakerorganisasjoner eller oppsigelse av tariffavtaler. Hvis foretaket har myndighet til å treffe enkeltvedtak eller fastsette forskrifter, jf. forvaltningsloven § 2, skal de ansattes representanter i styret ikke delta i behandlingen av disse sakene. Kongen kan gi utfyllende forskrifter om ansattes rett til representasjon i styret, som gjelder hvis de ansatte i vedtektene er gitt styrerepresentasjon. Slike forskrifter kan inneholde regler om vilkår for stemmerett og valgbarhet, valgmåten, om avgjørelse av tvister om valget og bortfall av verv som styremedlem.
4. Styret skal ha en leder og en nestleder som velges av kommunestyret eller fylkestinget selv.

§ 66 Valgperioden for styremedlemmene

1. Valgperioden for styremedlemmer er to år med mindre annet er fastsatt i vedtektene. Valgperioden kan ikke settes lenger enn fire år.
2. Når særlige forhold foreligger, har et styremedlem rett til å tre tilbake før valgperioden er over.
3. Kommunestyret eller fylkestinget selv kan når som helst foreta nyvalg av de medlemmer som er valgt av kommunestyret eller fylkestinget.

§ 67 Styrets myndighet

1. Foretaket ledes av styret, som har myndighet til å treffe avgjørelse i alle saker som gjelder foretaket og dets virksomhet. Styret påser at virksomheten drives i samsvar med foretakets formål, vedtekter, kommunens eller fylkeskommunens økonomiplan og årsbudsjett og andre vedtak eller retningslinjer fastsatt av kommunestyre eller fylkesting.
2. Styrets myndighet etter første ledd omfatter også myndighet til å opprette og nedlegge stillinger og til å treffe avgjørelser i personalsaker, i den utstrekning annet ikke er bestemt i vedtektene.

3. Styret skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

§ 68 Styremøter

1. Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det trengs. Medlem av styret og daglig leder kan kreve at styret sammenkalles. Om styret ikke for det enkelte tilfelle bestemmer noe annet, har daglig leder rett til å være til stede og til å uttale seg på styremøtene.
2. Styrets leder innkaller til styremøte. Innkallingen skal skje med rimelig varsel, og så langt mulig inneholde en sakliste.
3. Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er tilstede.
4. Styremøtet ledes av leder eller i dennes fravær, av nestleder. Dersom ingen av disse er tilstede, velges en møteleder.
5. Styrets møter holdes for lukkede dører dersom ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet i vedtektene. Dersom styrets møter holdes for åpne dører, skal dørene likevel lukkes dersom styret skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. § 31 nr. 3 gjelder tilsvarende.
6. Som styrets beslutning gjelder det som flertallet av de møtende har stemt for dersom ikke annet er fastsatt i vedtektene. De som stemmer for et forslag, må likevel utgjøre mer enn en tredel av samtlige styremedlemmer for at forslaget skal anses som vedtatt. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.
7. Ved ansettelser er den ansatt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Hvis ingen får slikt flertall, holdes ny avstemning. Ved annen gangs avstemning er den ansatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende. Hvert enkelt styremedlem kan kreve skriftlig avstemning.
8. Styret kan, dersom det er fulltallig, fatte vedtak i sak som ikke er oppført på saklisten. Vedtak om å ta opp slik sak til behandling må fattes enstemmig. Før styret behandler saken, skal administrasjonssjefen varsles.
9. Det skal føres protokoll fra møtet. Protokollen skal underskrives av samtlige tilstedeværende styremedlemmer. Styremedlem eller daglig leder som er uenig i styrets beslutning, kan kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

§ 69 Vedtak som må godkjennes av kommunestyre eller fylkesting

I vedtektene kan det fastsettes at styrets vedtak i nærmere angitte saker må være godkjent av kommunestyret eller fylkestinget selv for å være bindende for kommunen eller fylkeskommunen. Slik vedtektsbestemmelse kan bare påberopes overfor en tredjeperson.

son når vedtektsbestemmelsen er registrert i Foretaksregisteret eller tredjepersonen kjente eller burde kjent til vedtektsbestemmelsen. Er avtalen gjennomført helt eller delvis, skal ytelsene eller, dersom dette ikke er mulig, ytelsenes økonomiske verdi, tilbakeføres.

§ 70 Daglig leder

Foretaket skal ha en daglig leder. Daglig leder ansettes av styret. Ansettelsesmyndigheten kan i vedtektene legges til kommunestyret eller formannskapet, eventuelt fylkestinget eller fylkesutvalget.

§ 71 Daglig leders myndighet

1. Daglig leder forestår den daglige ledelse av foretaket. Daglig leder er direkte underordnet styret og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir.
2. Daglig leder skal sørge for at foretakets bokføring er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte.
3. Den daglige ledelsen omfatter ikke saker som etter foretakets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning. Slike saker kan daglig leder bare avgjøre om styret i det enkelte tilfelle har gitt vedkommende myndighet til det eller styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for foretaket eller for kommunen eller fylkeskommunen som helhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.

§ 72 Forholdet til kommunens eller fylkeskommunens øvrige administrasjon

1. Administrasjonssjefen har innenfor styrets myndighetsområde ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder. Administrasjonssjefen kan likevel instruere foretakets ledelse om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret eller fylkestinget har behandlet saken.
2. Før styret treffer vedtak i sak som skal behandles av kommunestyret eller fylkestinget, skal administrasjonssjefen være gitt anledning til å uttale seg om saken. Administrasjonssjefens uttalelse skal legges frem for styret ved dets behandling av saken.
3. I kommuner eller fylkeskommuner der det er innført parlamentarisk styreform, tilligger administrasjonssjefens myndighet etter første ledd annet punktum kommunerådets eller fylkesrådets leder. Har rådets medlemmer ledelsesansvar, tilligger myndigheten den som har lederansvar for foretaket.

§ 73 Representasjon

1. Styret representerer foretaket utad. Det inngår

avtaler på kommunens eller fylkeskommunens vegne innenfor foretakets formål.

2. Styret kan gi styremedlem eller daglig leder representasjonsrett etter første ledd. Vedtektene kan begrense styrets myndighet etter første punktum og også selv gi bestemmelser om fullmakt som der nevnt.
3. Daglig leder representerer foretaket utad i saker som faller innenfor daglig leders myndighet etter § 71.

§ 74 Overskridelse av representasjonsretten

Har noen som representerer foretaket utad, ved handling på vegne av foretaket overskredet sin myndighet, er handlingen ikke bindende for kommunen eller fylkeskommunen hvis medkontrahenten innså eller burde innså at myndigheten ble overskredet, og det derfor ville stride mot redelighet å gjøre disposisjonen gjeldende.

§ 75 Forskrifter om årsregnskap etter regnskapsloven

Departementet kan i forskrift pålegge enkeltforetak eller typer av foretak plikt til å føre regnskap etter regnskapsloven i tillegg til, eller i stedet for etter kommunale prinsipper, og herunder gi de bestemmelser som er nødvendige for å tilpasse dette regnskapet til lovens bestemmelser om foretakenes økonomiforvaltning.

Nåværende kapittel 11 blir nytt kapittel 12. I nytt kapittel 12 blir nåværende §§ 61 og 62 nye §§ 76 og 77.

VI.

I lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-1 tredje ledd nr. 3 oppheves.

Nåværende nr. 4 blir nytt nr. 3.

I § 21-3 nr. 47 om endringer i lov av 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak skal endringen av § 2-1 lyde:

§ 2-1 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. Allmennaksjeselskaper

§ 2-1 første ledd nr. 8 og 9 skal lyde:

8. Interkommunale selskaper
 9. Kommunale og fylkeskommunale foretak
- Nåværende nr. 2 til 6 blir nye nr. 3 til 7. Nåværende nr. 7 blir nytt nr. 10.

I § 21-3 nr. 47 om endringer i lov av 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak skal endringen av § 4-4 bokstav a lyde:

Bekreftet gjenpart av stiftelsesdokument og bekreftet utskrift av protokollen fra generalforsamlinger som viser meldte opplysninger i aksjeselskap, allmennaksjeselskap, annet selskap med begrenset ansvar, forening og annen innretning; stiftelsesavtalen i ansvarlig selskap, kommandittselskap og europeisk økonomisk foretaksgruppe, selskapsavtalen for interkommunale selskaper og for stiftelser den disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen.

I § 21-3 nr. 47 om endringer i lov av 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak skal endringen av § 4-4 bokstav e lyde:

Erklæring fra revisor om at de opplysninger som er gitt om innbetaling av aksjekapital, selskapskapital i kommandittselskap, jf § 3-3 nr. 6 og 7, grunnkapital i stiftelse og innskuddskapital i statsforetak og interkommunalt selskap er riktige. I tilfelle også dokumen-

ter som nevnt i aksjeloven §§ 2-4 annet ledd, 2-6, 2-8 og 10-2 og allmennaksjeloven §§ 2-4 annet ledd, 2-6, 2-8 og 10-2 og erklæring som nevnt i selskapsloven § 3-3 tredje ledd tredje punktum og stiftelsesloven § 26 annet ledd første punktum.

VII.

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Kommunal eller fylkeskommunal virksomhet som ved lovens ikrafttredelse er organisert som kommunal bedrift med eget styre etter lovens § 11, må innen fire år fra loven trer i kraft være omorganisert til kommunalt eller fylkeskommunalt foretak etter kommuneloven kapittel 11. Er bedriften ikke omorganisert innen fristen, anses styret som fast utvalg etter kommuneloven § 10. Har de ansatte styrerepresentasjon, trer disse i så fall ut.

Jorunn Ringstad,

president.

Olav Gunnar Ballo,

sekretær.